

Purpose. The purpose of the article is to expose the theoretical basis of folk game and its practical use in kindergarten.

Results. Recently, actively revived cultural values of our nation, which until recently were forgotten and eradicate from the minds of the Ukrainian people. One such cultural heritage is a folk game that reflects the character, temperament, feelings, life and customs Ukrainian. Folk active games - educational priceless treasure that our ancestors left us. They reflected as in a mirror the customs of our people, their way of life and of the world. Each game, each fun has specific functions and develops physical and moral qualities.

Games and entertainment are considerable section of folk didactics and cover a variety of aspects, ethnology, verbal, mathematical, natural, educational, entertainment, health and more. Traditional Games accompany national holidays and ceremonies in their content reflected seasonal effects, the customs associated with tilling and agricultural labor.

The Active Folk games are very important for the full development of the child. Their value is not only on that they can develop children's movement, but that encourage preschoolers to be active, to think, to achieve success. With these games the whole body of the child involved in the work, it improves digestion, breathing becomes deeper, strengthens the nervous system that brought such traits as discipline, restraint, etc.

Conclusion. So folk game - is not only active movement and fun entertainment. This is possibility for every child to realize themselves and feel like a participant in joint action. Pedagogical value of game largely depends on the efficiency of solving tasks in her game. However, children should distinguish their duties in the game and in everyday life, learn to switch from playing for real business. The main thing is that every day they become more independent, initiative, expand their vision of the world and ourselves in it.

Keywords: game, folk game, children's game, mobile game, folk mobile game.

Одержано редакцією 12.05.2016

Прийнято до публікації 16.05.2016

УДК 378.016:5:009

ПАСТИРСЬКА Ірина Ярославівна

доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Національного університету

«Львівська політехніка»

e-mail: irynna.pastyrka@gmail.com

АНАЛІЗ ПРАКТИКИ ІНТЕГРАЦІЇ ЗМІСТУ НАВЧАННЯ В НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Анотація. У статті автор розглядає експериментальні результати аналізу проблеми інтеграції у навчальних закладах для уточнення теоретичних висновків щодо розвитку та значущості інтегративних процесів у різних типах навчальних закладів.

Ключові слова: інтегративний процес, навчальний заклад, зміст освіти, розвиток інтеграційних процесів.

Постановка проблеми. Серед викладачів, вчителів та інженерно-педагогічних працівників окреслилась тенденція до координації та узгодження знань навколо комплексних тем навчальних програм. Наявними є спроби практичних працівників самостійно скоординувати навчальний матеріал, розглянути окремі теми як органічну частину єдиної системи освіти. Недостатній рівень знань педагогів-практиків про інтеграцію змісту навчання не дозволяє їм правильно визначити її зміст, рівні та масштабність, що негативно впливає на якість знань учнів. Тому закономірною є тенденція до зростання із часом оцінки значущості інтеграції знань.

Аналіз останніх досліджень та публікацій: Останнім часом у вітчизняній педагогічній науці приділяється значна увага інтегративним процесам, їх досліджували такі науковці як В. Безрукова, С. Гончаренко, Р. Гуревич, Л. Джулай, Б. Камінський, І. Козловська, Б. Кедров, Д. Коломієць, Л. Сліпчишин, Я. Собко, А. Урсул, Т. Якимович. Тому важливим є аналіз стану практики інтеграції у змісті освіти у різних типах навчальних закладів.

Мета статті – розглянути експериментальні результати низки дослідників аналізу проблеми інтеграції у навчальних закладах для уточнення теоретичних висновків щодо розвитку та значущості інтегративних процесів у різних типах навчальних закладів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Роз'єднаність шкільних предметів привела до того, що при вивченні кожного береться до уваги, головним чином, його логіка, при цьому логіка навчально-виховного процесу часто відходить на другий план.

Інтеграція припускає, передусім, істотний розвиток міжпредметних зв'язків, перехід від узгодження викладання різних предметів до глибокої їх взаємодії. Ця взаємодія може бути реалізована на різних рівнях.

Початковий рівень відповідає застосуванню принципу «вторгнення в чужу область», він полягає у тому, що на уроки з одного предмета притягуються поняття, образи, представлення з інших дисциплін, тобто у рамках одного предмета активно використовуються знання, отримані на уроках з інших предметів. Важливо, щоб кожен учитель замислився над проблемами типу «Біологія на уроках фізики», «Хімія на уроках фізики» тощо. Аналогічні проблеми – у полі зору інших педагогів. «Можна не сумніватися, що здійснювані на уроках фізики екскурси у біологію, хімію, географію, літературу, історію сприятимуть не лише формуванню в учнів цілісної системи знань про навколишній світ, але і кращому засвоєнню власне фізичного матеріалу» [1].

Наступний, глибший рівень інтеграції припускає, по-перше, використання на уроках із різних предметів загальних принципів, що становлять методологічну основу сучасного природознавства, і, по-друге, розгляд комплексних проблем, які по самій своїй суті вимагають залучення знань із різних предметів.

Практичне здійснення ідеї інтеграції вимагає істотного перегляду структури і змісту навчальних предметів, створення нових підручників, перегляду навчальних планів. Інтеграція може привести, зокрема, до об'єднання деяких «близьких» предметів (наприклад, фізики і астрономії, історії і суспільствознавства, трудового навчання і креслення) і до створення якісно нових навчальних курсів, інтеграційних предметів, побудованих на основі комплексу знань із різних галузей.

Нижче наводимо деякі експериментальні результати низки дослідників проблеми інтеграції у досліджуваний період для уточнення теоретичних висновків щодо розвитку та значущості інтегративних процесів у різних типах навчальних закладів.

1. Дослідження наступності природничих знань на основі інтегративно-диференційованого підходу в умовах медичного коледжу (Л. Дольнікова). Як правило, у традиційних методиках взаємодія між різними навчальними дисциплінами природничонаукового циклу не завжди забезпечується на достатньому рівні. Така взаємодія між трьома навчальними дисциплінами (хімія, фізика, біологія) є більш ефективною за умови структурування змісту природничонаукових дисциплін на основі інтегративно-диференційованого підходу. У цьому контексті автором досліджувалося питання наступності засвоєння хімічних, фізичних та біологічних знань студентів медичних коледжів як в межах структурування змісту природничонаукових дисциплін на основі інтегративно-диференційованого підходу до навчання, так і при традиційному викладі навчального матеріалу [2].

Автор дослідження робить висновок про позитивний вплив інтеграції знань на забезпечення їх наступності у професійній підготовці на прикладі медичних професій.

2. Ефективність інтеграційно-навчальної діяльності у вивченні природничо-математичних та спеціальних дисциплін у вищому аграрному навчальному закладі (О. Левчук). Коефіцієнт зв'язності знань є показником цілісності підготовки. Прояв зв'язності автор вбачав в умінні охопити одним поглядом будь-яку предметну галузь. Характерною властивістю зв'язності є уміння встановлювати зв'язок елементів навчання з іншими елементами, їх групами, джерелами інформації тощо та утримувати їх у пам'яті до кінця виконання завдання [3]. Порівняння одержаних результатів у контрольній та двох експериментальних групах свідчить, що запровадження методики автора підвищує показники зв'язності, інтенсивності, густини, глибини знань в середньому.

3. Дослідження метапредметів як форми реалізації інтегративних процесів у вищій технічній освіті (О. Вознюк). Для проведення аналізу результатів експертних оцінок вивчення інтегрованого метапредмета «Культурологічна підготовка інженера» зібрана група експертів, яка складалася з 11 фахівців різних профілів (інженери залізничного транспорту, наукові працівники в галузі філології, культурології, психології та педагогіки), які оцінювали знання і діяльність студентів та випускників контрольних і експериментальних груп кожен за своїми критеріями.

Можна зробити висновок про вищу оцінку студентів і випускників експериментальної групи за рахунок вивчення інтегрованого метапредмета «Культурологічна підготовка інженера» [4].

4. Інтеграція змісту навчання у процесі виробничої практики (Т. Якимович)

У процесі формуального експерименту визначався вплив інтеграції теоретичного і виробничого навчання на рівень професійної підготовки фахівців для електронної промисловості. На трьох етапах експерименту перевірялась ефективність розробленого комплексу дидактичного забезпечення інтеграції теоретичного і виробничого навчання, зокрема, навчально-виробничих технологічних карт, лабораторно-практичних робіт з виробничого навчання. Якісний аналіз проміжних і кінцевих результатів формуючого експерименту показав позитивний вплив інтеграції теоретичного і виробничого навчання на відповідність знань і вмінь майбутніх фахівців професійним вимогам [5].

Результати досліджень дозволили зробити висновки про те, що учні ПТУ часто не розуміють значення базового загальноосвітнього курсу в засвоєнні спеціальних знань. Це пов'язано з ізолюваним вивченням кожного з названих навчальних предметів, домінуванням логіки окремих наук над логікою самого навчального процесу та вимогами професійного спрямування навчання.

5. Аналіз стану практики інтеграції знань учнів в умовах професійно-технічних навчальних закладів (І. Козловська)

Як показало дослідження проблеми інтеграції знань на практиці, ізолюване вивчення кожної з дисциплін не дає можливості забезпечити належну мотивацію та профілювання навчання. Спроби координації навчального матеріалу та з'ясування міжпредметних зв'язків за традиційними методиками також не дають бажаних результатів.

Серйозним недоліком теперішніх навчальних програм є також те, що вони не забезпечують єдності знань, єдиного підходу до навчального матеріалу, допускаються порушення логіки формування понять, а також не враховують прогалин у знаннях учнів із загальноосвітніх предметів. Як наслідок, учні часто не розуміють значення вивчення базових загальноосвітніх понять, не вміють раціонально і творчо застосувати свої знання в конкретних ситуаціях, а також не вміють розпізнати одну і ту ж величину, яка вивчається на різних уроках.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, невідповідність між об'єктивно існуючими взаємозв'язками, між поняттями і явищами та рівнем їх взаємозв'язку на практиці свідчить про невикористані можливості інтеграції знань. Недоліком сучасних навчальних програм є те, що вони не забезпечують єдності знань, єдиного підходу до навчального матеріалу, а опора на епізодичні міжпредметні зв'язки не забезпечує теоретично обґрунтовану єдність знань. Таким чином, недостатньо реалізується гуманізація освіти, зокрема шляхом встановлення інтегративних зв'язків між гуманітарними, загальноосвітніми та спеціальними знаннями.

Список використаної літератури

1. Тарасов Л.В. Необхідність перебудови викладання природних предметів на основі інтеграційно-гуманітарного підходу // Фізика в школі. 1989. – № 4. – С.32 – 48.
2. Дольнікова Л. В. Інтегративно-диференційований підхід до структурування змісту природничих дисциплін у медичних коледжах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 „Теорія та методика професійної освіти”. Тернопіль, 2001. – 20 с.
3. Левчук О. В. Інтеграція природничо-математичної та спеціальної підготовки майбутніх економістів у вищих аграрних навчальних закладах: дис.... на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.04 / Левчук Олена Володимирівна. – Вінниця, 2008. – 226 с.
4. Вознюк О. М. Формування системи гуманітарних інтегрованих знань студентів технічних університетів: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Вознюк Оксана Миколаївна. – Вінниця, 2004. – 270 с.
5. Якимович Т. Д. Інтеграція теоретичного і виробничого навчання в процесі професійної підготовки фахівців (на матеріалі електронної промисловості) : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Якимович Тетяна Дмитрівна. – К., 2001. – 240 с.
6. Козловська І. М. Інтеграція знань як засіб гуманітаризації навчання у процесі підготовки фахівців технічного профілю / І. М. Козловська, О. М. Вознюк // Науковий вісник Південноукраїнського державного університету ім. К.Д.Ушинського: Стаття. – 2002. – Вип.10. – Ч.2. – С. 62 – 66.

References

1. Tarasov L.V. (1989). The necessity of reconstruction of teaching natural sciences basing on integrational and humanitarian approach. *Physyka v shkoli (Physics at school)*, 4, 32 – 48 (in Ukr.).

2. Dolnikova L.V. Integrational and differentional approach to structuring the content of natural sciences in medical colleges. Author's abstract of Ph.D. dissertation in pedagogical sciences. Ternopil, 2001. 20 p.
3. Levchuk O.V. Integration of natural and mathematical and special training of future economists in higher agrarian educational institutions. Ph.D. dissertation in pedagogical sciences. Vinnytsya, 2008. 226 p.
4. Vozniuk O.M. Formation of the system of humanitarian integrated knowledge of students of technical universities. Ph.D. dissertation in pedagogical sciences. Vinnytsya, 2004. 270 p.
5. Yakymovych T.D. Integration of theoretical and productional studying in the process of professional training of specialists (basing on electronic industry). Ph.D. dissertation in pedagogical sciences. Kyiv, 2001. 240 p.
6. Kozlovska I.M., Vozniuk O.M. (2002). Integration of knowledge as the means of humanization of studying in the process of training technical specialists. *Naukovy visnyk pivdenno-ukrayinskoho derzhavnoho universytetu im.K.Ushynskoho (Scientific bulletin of South Ukrainian State University named after K. Ushynsky)*, 10, part 2, 62 – 66.

PASTYRSKA Iryna Yaroslavivna,

Ph.D., assistant professor of the foreign languages department of Lviv Polytechnic National University in Lviv.

e-mail: irynna.pastyraska@gmail.com

ANALYSIS OF PRACTICAL INTEGRATION OF THE CONTENT OF TEACHING IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS

Summary. Introduction. At present teachers of different educational institutions practice coordination of knowledge around complex themes of curricula. They try to render definite themes as an organic part of the unique educational system, though their insufficient knowledge does not allow them to define its content and levels correctly. It does not lead to the quality of students' knowledge. Thus, the importance of knowledge integration is evident.

Purpose. The purpose of the article is to analyse experimental results of a number of researchers of the analysis of the integration problem as far as development and importance of intergational processes in different educational institutions is concerned.

Results. The researchers conducted experiments on the problem of integration of knowledge with the purpose of specifying theoretical conclusions as far as development and importance of integrational processes in different educational institutions is concerned. They applied various criteria for the evaluation of knowledge and activity of students. Authors came to the conclusion that integration of knowledge positively influenced their successiveness in professional training. Students got higher marks after studying integrated megasubject. Isolated studying of a subject does not provide proper motivation for studying.

Originality. Experimental results of some researchers who investigated the problems of integration have been analysed; theoretical conclusions about the importance of integrational processes have been made.

Conclusion. Thus, irrelevance between objectively existing relations, between notions and phenomena in practice justify of the unfulfilled potential of knowledge integration. The drawback of modern curricula is the fact that they do not provide the unity of knowledge and of the sole approach to teaching material. So, it leads to insufficient realization of educational humanization, in particular through establishing integrational relations between humanitarian, general educational and special knowledge.

Keywords: integrational process, educational institution, content of education, development of integrational processes.

Одержано редакцією 16.05.2016
Прийнято до публікації 18.05.2016

УДК 37.04

КЛОПОТЕНКО Юлія Сергіївна

студентка 4 курсу кафедри дошкільної освіти

Черкаського національного університету

імені Богдана Хмельницького

e-mail: ledijulis@yandex.ru

ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ

Анотація. У статті розглянуто основні проблеми соціалізації дітей з особливими потребами. Автором проаналізовані проблеми, які виникають при соціалізації дітей з особливими потребами та шляхи вирішення цих проблем.

Ключові слова: соціалізація, інклюзивний, забезпечення умов, особливі потреби, адаптація, діти-інваліди.